

Askersunds
KOMMUN

Vision Program **Plan** Policy Riktlinje Rutin

Lokalförsörjningsplan Askersunds kommun 2026-2030

Beslutad av: Kommunstyrelsen

Datum och paragraf: 2025-xx-xx, § xx

Revisionsdatum:

Dnr: 25KSxx

1 Innehåll

1	Inledning.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Planeringsprocessen.....	3
1.3	Avgränsning.....	3
2	Lokalbehov 2026–2030.....	4
2.1	Planerade underhålls och reinvesteringsåtgärder.....	4
2.2	Oförutsedda åtgärder.....	4
2.3	Underhållsskuld.....	4
2.4	Kommande behov.....	5
2.5	Strategiska beslut.....	5
2.6	Strategiska investeringar.....	5
3	Barn- och utbildning.....	6
3.1	Norra delen av Askersunds kommun.....	6
3.2	Askersunds centralort.....	7
3.3	Södra delen av Askersunds kommun.....	7
4	Social omsorg.....	8
5	Övriga verksamheter.....	8
6	Kommersiella lokaler.....	9
7	Utvecklingsprognos.....	10
7.1	Befolkningsutveckling.....	10
7.2	Näringslivsutveckling.....	11
7.3	Samhällsutveckling.....	12
7.4	Utveckling framåt.....	14

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2024-06-04 § 113 att godkänna kommunens första lokalförsörjningsplan för Askersunds kommun 2025-2029. En uppdatering av gällande lokalförsörjningsplan sker årligen.

1.2 Planeringsprocessen

Lokalförsörjningsplanen lägger grunden för en långsiktig planering av underhåll, reinvesteringar och nybyggnation av Askersunds kommuns fastighetsbestånd. Planen identifierar även åtgärdsbehov i övriga byggnader som upplåts till andra hyresgäster, även av kommunen hyrda lokaler.

- Respektive nämnd/förvaltning analyserar årligen sitt behov av lokaler och behov av åtgärder i lokalerna som behöver genomföras för att verksamhet ska kunna bedrivas i lokalen. Nämnderna ska ta ställning till lokalbehov utifrån volymförändringar, nya verksamheter, organisationsförändringar, planerade förbättringar eller andra förändrade förutsättningar.
- Fastighetsstrategen analyserar/reviderar årligen behov av reinvesteringar och underhåll i byggnader och installationer.
- Den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen sammanställer respektive nämnds identifierade behov av lokaler samt behov av underhåll och reinvesteringar i byggnader och installationer.

1.3 Avgränsning

Verksamhetslokal

För att nämnderna ska kunna verkställa sina respektive uppdrag är de i behov av lokaler som är anpassade utifrån syfte och ändamål. En lokal definieras som hel eller del av byggnad/hus samt angränsande utomhusmiljöer som också behövs för verksamhetens behov till exempel lektyr, förrådsbyggnader och parkeringsytor som ingår i verksamhetens hyresavtal.

Inte lokal

Byggnationer och anläggningar som är öppna för allmänna ändamål till exempel grillplatser, omklädningsrum på badplatser, spontanidrottsanläggningar eller staket och stängsel på allmän platsmark omfattas inte av lokalförsörjningsplanen.

Inventarier, till exempel möbler, IT-utrusning och lösa installationer är inte en del av byggnaden och omfattas därmed inte av lokalförsörjningsplanen.

Anläggningar som behövs för den allmänna VA-försörjningen (verk, pumpstationer, reservoarer med mera) omfattas inte av lokalförsörjningsplanen.

2 Lokalbehov 2026-2030

2.1 Planerade underhålls och reinvesteringsåtgärder

Utifrån genomförd statusbesiktning av samtliga lokaler Askersunds kommun äger uppgår det årliga genomsnittliga behovet för planerade reinvesterings- och underhållsåtgärder under perioden 2026–2030 till 8,6 Mnkr varav 5,1 Mnkr avser reinvesteringar och 3,5 Mnkr avser underhåll (tabell 1).

Planerade åtgärder avser nödvändiga investeringar och underhåll för att upprätthålla byggnadernas värde och långsiktiga funktion. Utöver åtgärder avseende till exempel tak, fönster, inre och yttre ytskikt, tekniska installationer och utrustning inkluderas även åtgärder där det ställts myndighetskrav, till exempel utfasning av lysrör samt kända åtgärder verksamheter behöver för funktionella lokaler.

2.2 Oförutsedda åtgärder

Utöver planerade åtgärder inträffar årligen akuta behov på grund av till exempel vattenskada, brand, skadegörelse eller olyckshändelse. För att säkerställa att dessa akuta åtgärder inte medför nedprioritering av planerade behov behöver det finnas tillgängliga medel för oförutsedda händelser till en summa av cirka 3 Mnkr per år.

2.3 Underhållsskuld

Genomförd statusbesiktning av samtliga verksamhetslokaler som Askersunds kommun äger har identifierat en sammanlagd underhålls- och reinvesteringsskuld motsvarande 70 Mnkr. Bristerna har bedömts utifrån risk och konsekvens på kort och lång sikt och flertal åtgärder är inplanerade under perioden 2025–2030 vilket reducerar skulden till cirka 25 Mnkr.

Kvarvarande brister behöver strategiska ställningstagande innan åtgärder planeras, till exempel Olshammars skola och brandstation i Askersund.

Tabell 1. Sammanställning av budgetbehov 2026–2030 för reinvesterings- och underhållsåtgärder i kommunalt ägda byggnader (Mnkr).

	2026	2027	2028	2029	2030
Resultat					
KF Reinvesteringsbudget	6 000	6 000	6 000	Ej fastställt	Ej fastställt
Underhållsbudget (ABo)	3 500 ¹				
Behov					
Behov reinvestering	5 900	4 100	5 500	5 000	5 000
Oförutsedda åtgärder	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Summa reinvestering	8 900	7 100	8 500	8 000	8 000
Underhåll (ABo)	3 500 ¹	3 500 ²	3 500 ²	3 500 ²	3 500 ²
Summa reinvestering + underhåll	12 400	10 600	12 000	11 500	11 500

¹ Budget 2025 för underhållsåtgärder inom förvaltningsavtalet, del av Askersundsbostäders bashyra.

² 63kr/kvm, ej indexuppräknat.

2.4 Kommande behov

Vid analys av behov på längre sikt ser man att under 2030-talet kommer budget för reinvestering och underhåll ligga kvar på 11–13 Mnkr/år. Under perioden 2040–2050 talet kan man räkna ökade behov och blickar vi ännu längre in i framtiden kommer säkert behovet vara ganska stort då de byggnader vi byggt och rustat i denna tidsperiod kommer att behöva förnyas.

Myndigheter och lagstiftare förändrar förutsättningar och krav som medför att åtgärder behöver vidtas i våra lokaler. Nu pågående och planerade åtgärder innefattar beslut om utfasning av kvicksilverbelysning och åtgärder för att säkerställa att barn på skolgårdar, både för förskola och skola, har tillgång till solskydd. Myndigheters kommande krav är inte kända men anpassningar utifrån säkerhet, neuropsykiatriska funktionsvariationer och krav på såväl ljud- som luftkvalitet i inomhus och utomhusmiljöer har diskuterats bland forskare och i media och skulle kunna komma att medföra behov av åtgärder.

2.5 Strategiska beslut

Underhålls- och reinvesteringsbehov kan förändras genom att planera var och hur verksamhet ska bedrivas. Genom att i första hand bedriva verksamheter i lokaler i gott skick och avveckla verksamhet i lokaler med stort reinvesteringsbehov och låg utnyttjandegrad kan behov av såväl drift som underhåll/reinvestering förändras på kort och lång sikt.

2.6 Strategiska investeringar

Nämndernas lokalförsörjningsplaner identifierar behov kopplade till verksamhets- eller volymförändringar som medför behov av fler eller större lokaler (tabell 2).

- I och med att Silkflower Import AB försatts i konkurs finns ingen motpart i överenskommelsen om att Silkflower Import AB ska flytta förrådsbyggnaden på Fredbergavägen 5 till ny plats. Budget för att färdigställa förrådsbyggnad uppgår till 1,2 Mnkr. Askersunds kommun har meddelat konkursförvaltaren en fordran om 1,600 Mnkr för redan genomförda åtgärder och kostnader för att färdigställa byggnaden.
- På Byvägen, Askersundsby finns tekniska förvaltningens byggnad för förvaring av sand. Fastigheten är lämplig att säljas för etablering av industri/verksamhet. Alternativ lösning för sandförvaring behöver finnas på plats innan försäljning kan genomföras. Investeringsbehov cirka 2,0 Mnkr.
- Socialnämnden prognosticerar ett ökat behov av platser inom särskilt boende. Frågan hanteras i särskilt projekt.
- Brandstationen i Askersund är i stort behov av renovering. Utredning av nybyggnation alternativt omfattande renovering. Möjligheter till samlokalisering med ambulans och/eller kommunala verksamheter (teknisk verksamhet) bör tas med i utredningen.
- Lokalerna på Fredbergavägen 5 är i stort behov av renovering. Ställningstagande om behovet ska åtgärdas i befintliga lokaler eller genom nybyggnation som möjliggör samlokalisering med tekniska förvaltningen (Fredbergavägen 3 och 5) hanteras i eget ej ännu startat projekt. Budgetbehov och tid för genomförande tas i projektet.

Tabell 2. Sammanställning av budgetbehov för strategiska investeringar i lokaler 2026-2030(Mnkr)

	2026	2027	2028	2029	2030
Reslutat					
KF Reinvesteringsbudget		75	75	Ej fastställt	Ej fastställt
Behov					
Investering lokaler	3,2	75	75		

3 Barn- och utbildning

3.1 Norra delen av Askersunds kommun

I norra kommundelen finns fem förskolor belägna i Åsbro, Rönneshytta, Zinkgruvan och Snavlunda. En ny förskola Mosippan med sex avdelningar i Åsbro har tagits i bruk under januari 2025 och verksamhet i Åsen och gamla Mosippan har avvecklats. I Åsbro finns även förskolan Sågarvallen. Förskolan Sjölidens i Rönneshytta är kompletterad med moduler med tillfälligt bygglov. Här behöver en utredning göras om hur man tänker sig förskolelokaler framåt. Förskolan Skogslyckan i Zinkgruvan totalrenoverades 2023. Enparallelliga f-6 skolor finns i Åsbro och Rönneshytta. I anslutning till skolorna finns även fritidshem. I Åsbro skola saknas lokaler för fritidselever, skolan är trångbodd. Ett fristående fritidshem finns i Snavlunda.

Barn och utbildningsnämnden bedömer att det inte kommer att ske några större förändringar av antalet barn och elever i norra delen. Vid eventuell exploatering i Åsbro behöver dock behovet av förskole- och skolplatser tas med i planeringen eftersom det finns en stor utvecklingspotential i samband med att järnvägen försvinner och det finns en politisk vilja till exploatering av samhället.

Behov (verksamhet och byggnad)

- Åsbro skola, stora delar av skolan är i bra skick. Hus B innehållande klassrum och fritids, och hus C innehållande kök, matsal och slöjd, är i behov av större insatser främst gällande ytskikt och akustikåtgärder. Belysningen på skolan består till största delen av lysrörsarmaturer som måste bytas. Totalt behov cirka 7,0 Mnkr, planerad 2027.
- Rivning av gamla Mosippan kommer att ske hösten 2025.
- Åsbro skola är trångbodd. Det saknas utrymme för särskilda undervisningsgrupper samt lokaler för fritidselever. Ett alternativ är att denna verksamhet förläggs i Åsen. Lokalerna är i stort behov av renovering samt ny värmepanna krävs, kostnad cirka 2,2 Mnkr. Beslut måste tas om Åsen skall nyttjas, annars kommer fastigheten att säljas alternativt rivas.
- Rönneshytta skola, verksamheten är trångbodd. Ersätta spetsvärmen som idag är en oljepanna. Behov finns av gruppum för elever, specialpedagog och speciallärare. Skolledningen framför att idrottshallen inte är ändamålsenlig utifrån verksamhetens behov vilket beaktas vid renovering. Totalt behov cirka 7,5 Mnkr, planerad 2026 och 2027.
- Rönneshytta, Sjölidens förskola, byggnaden är i behov av totalrenovering likt den som utfördes 2023 på Skogslyckan i Zinkgruvan. För närvarande är man också trångbodd och man har en hyrd modul med tillfälligt bygglov i anslutning till förskolan för att lösa situationen. Bygglovet gäller fram till och med 2026-06-30, och kan högst förlängas i fem år till. Totalt behov av renovering cirka 3,5 Mnkr, planerad 2028.
- Solskydd behöver ses över på förskolor utifrån miljöinspektion.

- Rönneshytta, Sjötiden, ställningstagande avseende moduler vid förskolan i Rönneshytta med tillfälligt bygglov behöver tas huruvida de ska förlängas eller om lokaler ska byggas om, byggas till eller nyproduceras.

3.2 Askersunds centralort

I Askersund finns fem förskolor. En ny förskola med sex avdelningar vid Solberga tas i bruk våren 2025. Kristinagårdens förskola (inhyrd lokal) och Snörmakaren avvecklas därmed. Närlundaskolan (f-6) inklusive fritidshem är nybyggd/ombyggd (2022–2024). Högstadieskolan vid Sjöängen är också relativt nybyggd (2016). Personal och elever som finns i skolans lokaler upplever problem med arbetsmiljön på grund av otillräcklig ventilation.

Behov (verksamhet och byggnad)

- Björkängens förskola, lekutrustning på gården behöver ses över.
- Sjöängen åk 7–9 samt anpassade grundskolan inklusive LSS fritidshem har inte fullt ut ändamålsenlig inne- och utemiljö samt förvaringsutrymmen för utesaker. Uppgradering övervakning ventilationssystem.
- Solskydd behöver ses över på förskolor utifrån miljöinspektion.

3.3 Södra delen av Askersunds kommun

I södra delen finns fyra förskolor belägna i Zinkgruvan, Hammar, Olshammar och Åmmeberg. Förskolan i Hammar har flyttat in i nyrenoverade lokaler sommaren 2024 och Lunnagården har avvecklats. I kommundelen finns två f-3 skolor i Åmmeberg och Hammar (renoverad 2023). Det är ett lågt antal elever i båda skolorna. Här finns också fritidshem vilka inryms i anslutning till skolans lokaler. Fristående fritidshem finns även i Olshammar och Zinkgruvan.

Barn och utbildningsnämnden bedömer att det inte kommer ske några större förändringar av antalet barn och elever. I Åmmeberg har det byggts en del nya bostäder samt att det varit föryngring i befintliga fastigheter. Fortsätter trenden med ökat antal barn i Åmmeberg behöver behov utredas av förskola i annan/ny byggnad.

Behov (verksamhet och byggnad)

- I Åmmebergs skola finns inte ändamålsenliga lokaler, hela fastigheten behöver totalrenoveras. Många fönster och de flesta ytterdörrarna har sedan länge tjänat ut. All belysning måste bytas inom snar framtid. Idrottssalen har problem med hög ljudnivå. Totalt behov cirka 6,5 Mnr, planerad till 2026.
- Förskolan i Åmmeberg är belägen i souterrängplan samt en avdelning är belägen på bottenplan på skolan i Åmmeberg och är inte till fylles ändamålsenliga. En utredning behöver göras om hur man tänker sig lokaler och gården framåt alternativt anpassning av lokaler samt renovering.
- Olshammar förskola, den del av skolan som byggts om till förskola är i bra skick dock stora lokaler i förhållande till antalet barn. Övriga delen, två tredjedelar av byggnaden, är i stort behov av totalrenovering. Installationer såsom ventilation, värmepump och el är i stort behov av byte. Totalt behov cirka 7,8 Mnr, delvis planerad 2029.

4 Social omsorg

Socialnämndens bedömning utifrån tillgänglig statistik är att antalet äldre inom Askersunds kommun ökar under de närmaste 10 åren. Det kommer troligtvis innebära att befintligt antal boendeplatser inom särskilt boende (Säbo) inte kommer att räcka till.

Lokalerna på Borgmästargården och Syrenen är gamla och kommer att behöva ersättas inom en 5 – 10-årsperiod. Troligtvis behöver även lokalerna på Västergården ersättas inom de närmaste 10 åren då även dessa lokaler är slitna och ålderdomliga.

Arbete för att säkerställa socialnämndens lokalbehov som tar hänsyn till moderna arbetssätt och behov av fler Säbo-platser har påbörjats (december 2023) och kommer att hanteras i eget projekt. I samband med att ett nytt äldreboende börjar planeras behöver även behovet av kontorslokaler för chefer, stab och administration beaktas.

Behov (verksamhet och byggnad)

- LSS bedrivs på Ekbacken, Storgatan och Floragatan. Storgatan och Floragatan är byggda 1993 och där finns omfattande behov av en renovering. Totalt behov cirka 2,5 Mnkr, planerad 2027.
- Individ- och familjeomsorgsverksamhet (inklusive administrativa lokaler) bedrivs i kvarteret Linden, Lilla Bergsgatan 10. Kontorslokalerna delas med funktionsstöd och öppenvård. Verksamheterna är trångbodda. IFO ser behov kring att kunna ha en samlokalisering utifrån nya socialtjänstlagen och förändrade arbetssätt.
- Dagverksamhet bedrivs i Västergården, inklusive hemtjänst samt kontorslokaler för administrativ personal och chefer. Lokalerna behöver sannolikt ersättas inom de närmaste 10 åren då de är slitna och ålderdomliga.

5 Övriga verksamheter

Övriga kommunala verksamheter (Tekniska förvaltningen, Kultur- evenemang- och fritid, Samhällsbyggnad Sydärke, Kommunledningsförvaltningen) bedriver verksamhet i huvudsak på Rådhuset, Sjöängen, Fredbergavägen, Sundsbrogatan 22 (inhyrda lokaler från Askersunds bostäder) eller i lokaler där förskole-, skol- eller vårdverksamhet bedrivs.

Behov (verksamhet och byggnad)

- Rådhuset, hus B är byggt 1971 och används idag som kontor till flera förvaltningar. Behovet av renovering är stort där det mest akuta är att dränera källaren mot gården samt fönster som är i behov av renovering alternativt byte. Innerväggarna är byggda av ett flyttbart väggsystem som användes i branschen då huset byggdes. Förutom att de är ”fula” är ljudisoleringen mellan rummen undermålig, genom att sätta gips på befintliga väggar skulle ljudkvaliteten förbättras avsevärt. Alla ytskikt är i behov av uppfräschning. Totalt behov cirka 7,0 Mnkr, ej planerad.
- Sandlada, tekniska förvaltningen. Byggnad för förvaring av sand finns på Byvägen, Askersundsby. Fastigheten är lämplig att säljas för etablering av industri/verksamhet. Alternativ lösning för sandförvaring behöver finnas på plats innan försäljning kan genomföras. Investeringsbehov cirka 2,0 Mnkr.

- Tekniska förvaltningen, Fredbergavägen 5, lokaler för verkstad och tvätt är i relativt gott skick. Kontorsdelen är i stort behov av renovering, uppskattad kostnad 800 tkr. Färdigställande av förrådsbyggnad, uppskattad kostnad cirka 1,2 Mnkr.
- Tekniska förvaltningen finns även på Fredbergavägen 3 i hyrda lokaler av Industrifastighetsbolaget, även dessa lokaler är i behov av renovering men utförs av fastighetsägaren. Totalt behov cirka 2,3 Mnkr, ej planerad. En utvärdering behöver göras om möjlighet att VA-verksamheten köper lokalen av Askersunds Industrifastigheter AB.
- Brandstationen i Askersund, huset är ett gediget stenhus. Behov av en total renovering gällande ytskikt, portar och installationer. Totalt behov cirka 6,2 Mnkr, delvis planerad 2029.
- Ungdomsgård, Kultur- och tekniknämnden beslutade 2021 att förvaltningen för kultur, evenemang och fritid ska utreda annan lokal för ungdomsgården med annan placering än på Sjöängen. Placering och behov av investering ej beslutad.
- Generellt för hela Sjöängen behövs ett inrymnings-/utrymningslarm.
- Ställningstagande om nybyggnation av gemensam lokal för Nerikes brandkår, ambulans och /eller kommunala verksamheter (teknisk verksamhet). En samlokalisering skulle ge en effektiv användning av byggnaden.

6 Kommersiella lokaler

Askersunds kommun äger även lokaler som hyrs ut till annan hyresgäst än kommunal verksamhet exempelvis Hamnbodar, Citycamp, Hamnmagasinet och Stationshuset. Behov av åtgärder varierar och kontinuerligt underhåll av dessa fastigheter pågår.

Vissa lokaler står för närvarande utan långsiktig hyresgäst (Borgmästareholmen och Varmbadhuset). Det finns behov av reinvesterings- och underhållsåtgärder. Åtgärdsbehov tas fram i samråd med ny hyresgäst.

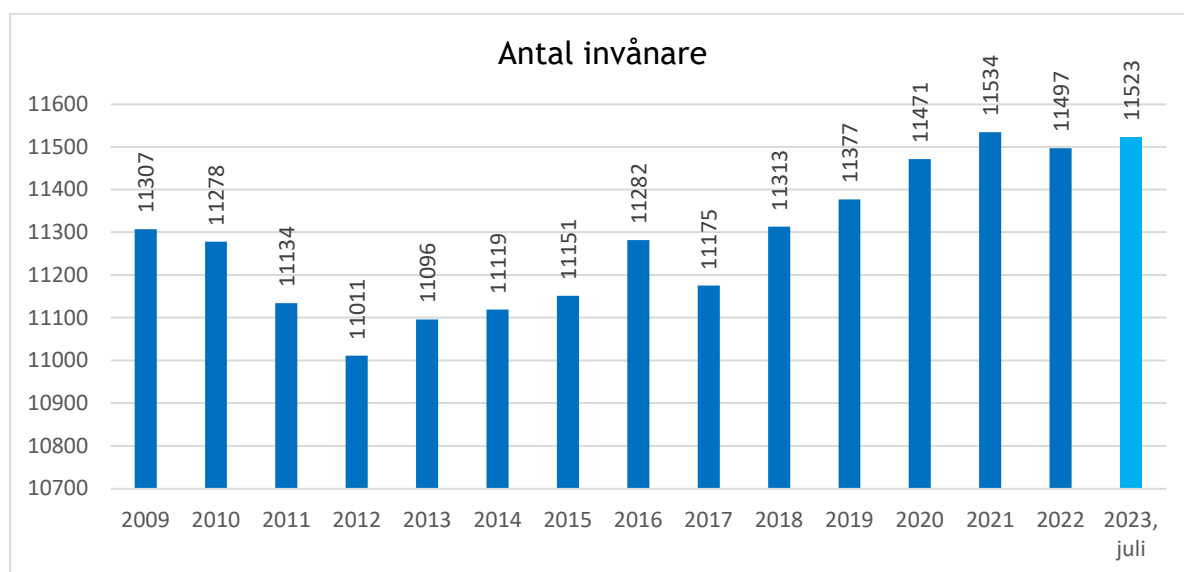
7 Utvecklingsprognos (Uppdateras inte lika ofta som lokalförsörjningsplanen, denna version kommer från 2024-06-04.)

7.1 Befolkningsutveckling

7.1.1 Invånarantal

Utvecklingen av antalet invånare i en kommun är ett av de mått som visar på kraften för tillväxt. För att få en bild som är relevant för olika verksamheter måste dock siffrorna delas in i åldersgrupper och geografiskt, vilket görs i respektive nämnds kapitel i lokalförsörjningsplanen.

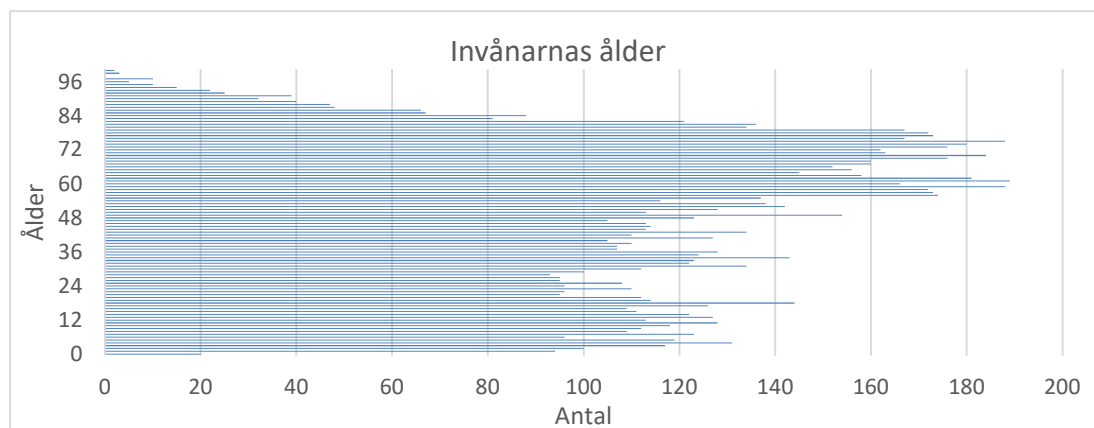
Antalet invånare var under de aktuella mätaren i diagrammet nedan på sin lägsta nivå i maj 2013 med 10 992 personer. Sedan har trenden varit stabilt uppåtgående och ligger sedan 2020 på cirka 11 500 invånare, med en ökning om 31 personer till och med juli under 2023.

Figur 1. Antal invånare i Askersunds kommun, 2009 (december) till 2023 (juli).

7.1.2 Ålders- och könsfördelning

Våra invånares åldersfördelning har, som i många små kommuner, en tyngdpunkt i det övre åldersspannet. Totalt bodde 11 488 personer, varav 5893 män (51,3 %) och 5595 kvinnor (48,7 %) i kommunen 2023-02-28.

Figur 2. Antal invånare i kommunen fördelade utifrån ålder 2023 (februari).

7.2 Näringslivsutveckling

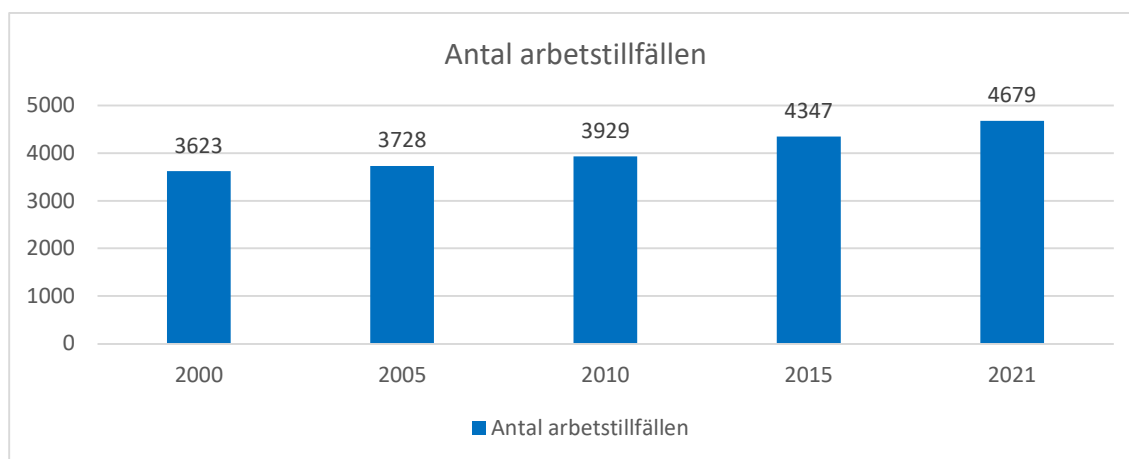
7.2.1 Arbetstillfällena

Även utvecklingen av antalet arbetstillfällen är ett av de mått som visar på kraften för tillväxt eller tecken på avmattning. Askersunds kommun har haft en mycket god tillväxt i arbetstillfällen sedan millennieskiftet. Antalet har ökat med över 1000 jobb, vilket ger en procentuell ökning i klass med Örebro. Detta i kombination med en stadig befolkningsökning visar att kommunen har en potential för fortsatt tillväxt.

Detta gör att efterfrågan på lokaler och mark för verksamheter är stor. Marknaden för att sälja denna typ av lokaler är alltså god, om kommunen skulle välja att gå ur sådana. Marknaden för kontorslokaler är avsevärt mindre, varför omvandling till bostäder bör beaktas om kontorslokaler blir lediga.

Eventuell framskrivning av trenden att arbetstillfällena fortsätter att öka måste göras försiktigt, då efterfrågan på mark och lokaler för verksamheter sedan en tid är större än utbudet.

Hallsberg står inför en omfattande expansion av logistikrelaterade företagsetableringar, vilket medför stor potential för inflyttning av arbetskraft även till Askersunds kommun. Inte minst till Åsbro med omnejd. Detta påverkar volymerna i kommunens verksamhet, som förskola och skola.

Figur 3. Summan av arbetstillfällen i privat och offentlig sektor, 2000–2021

7.2.2 Arbetstillfällena i kommunal organisation

Antalet anställda i kommunorganisationen har också ökat över tid (figur 4). Siffrorna är ej omräknade till årsarbetare, då lokalbehov ofta utgår från antal personer, snarare än antal årsarbetare.

I figur 5 redovisas antal medarbetare per förvaltning. De mindre förvaltningarna redovisas tillsammans främst att det på grund av organisatoriska förändringar mellan förvaltningarna gör det svår att jämföra utveckling av antal medarbetare. Noterbart är att det 2021 tillkom 22 personer från miljöförvaltningen som till dess varit anställda i Laxå kommun.

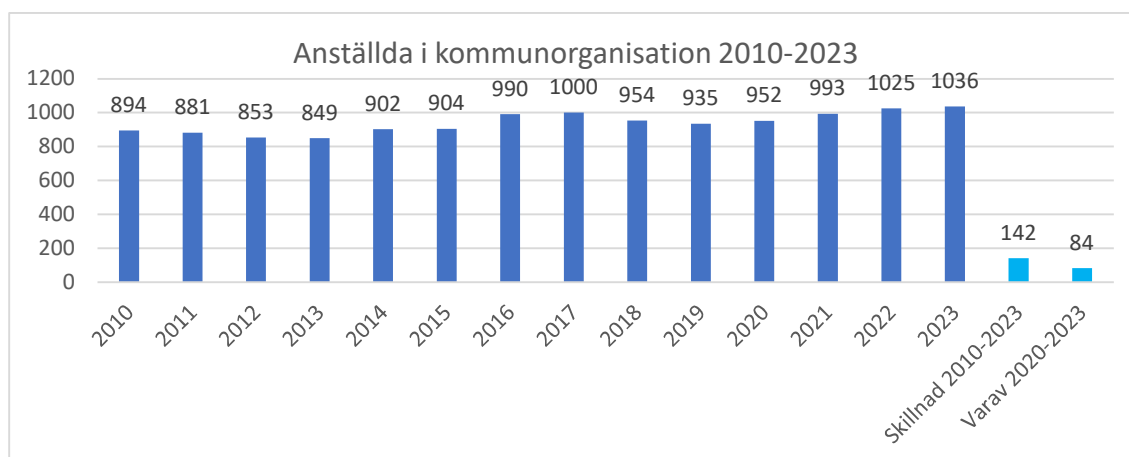

Fig 4. Antal anställda i kommunorganisationen 2010–2023, samt förändring 2010–2023 respektive 2020-2023.

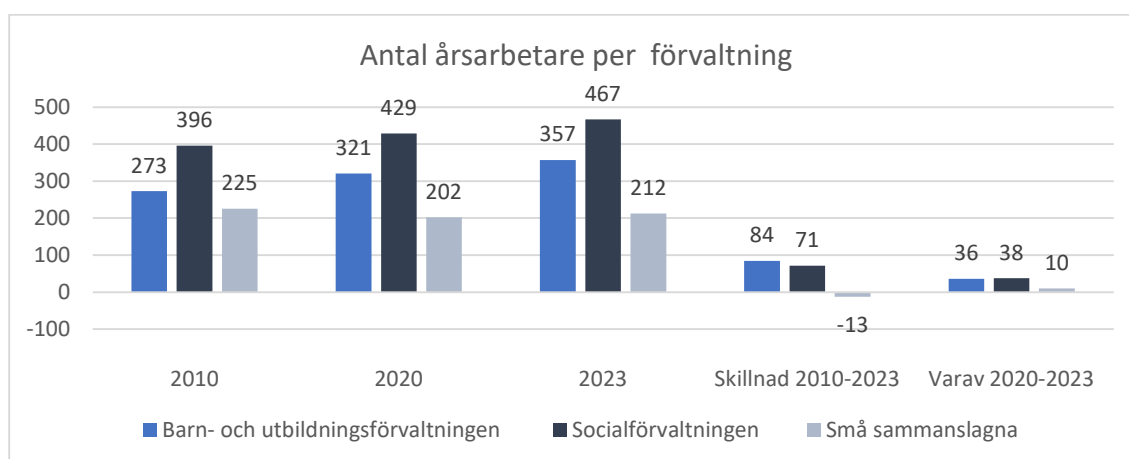

Fig 5. Antal anställda per förvaltning 2010, 2020 och 2023, samt förändring 2010–2023 respektive 2020-2023. I ”små sammanslagna” ingår övriga förvaltningar.

7.3 Samhällsutveckling

7.3.1 Orternas utveckling

Eftersom lokalförsörjningsplanen handlar om behovet av lokaler för att utföra kommunens uppgifter presenteras endast statistik utifrån orter där kommunen har verksamhetslokaler. Statistiken ger en tydlig bild av ortens utveckling men en icke komplett bild av utvecklingen i hela upptagningsområdet för till exempel förskola och skola, där ju omgivande landsbygd ingår. Vi måste komma ihåg att denna landsbygd omfattar hela 33 % av befolkningen.

Statistiska centralbyrån, SCB, har gjort vissa förändringar av mätningarna under åren, varför bearbetning av statistiken har skett för att siffrorna skall bli jämförbara. I diagrammen har Hammar och Sänna slagits ihop, liksom Åsbro, Estabo och Västra Å. Justeringar har också gjorts avseende Rönneshytta och Åmmeberg.

Diagrammet nedan visar antal invånare i orterna år 2020. Dessa samhällen, inklusive Askersund, hade då tillsammans 7705 invånare, vilket utgör 67 % av våra då 11 471 invånare.

Askersund hade vid tillfället 4195 invånare, men har lämnats utanför diagrammet för att det skall bli läsbart. Detta innebär att 36 % av våra invånare då bodde i Askersund. Den gamla sanningen står sig alltså, att ungefär "en tredjedel bor i staden (36 %), en tredjedel i mindre samhällen (31 %) och en tredjedel i landsbygd (33 %)".

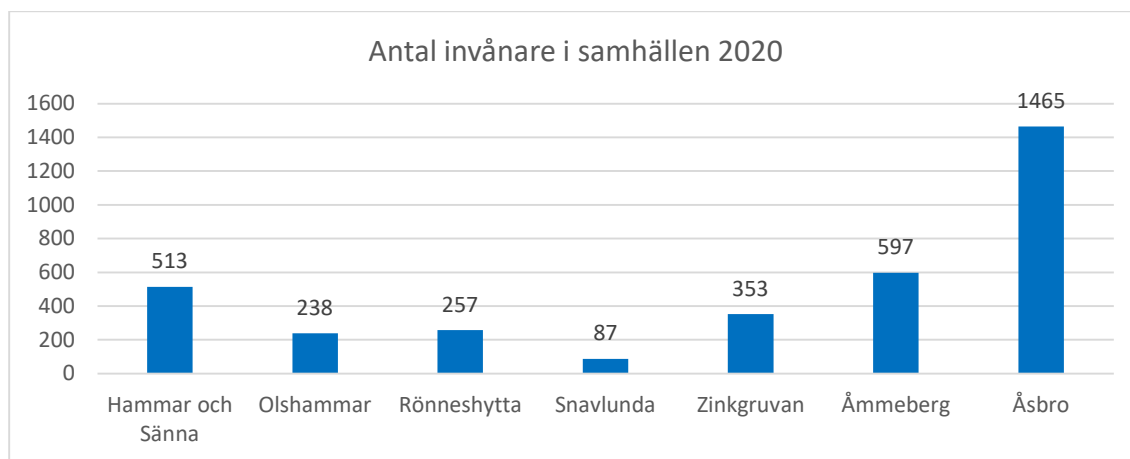

Fig. 6. Antal invånare i orter med kommunala verksamhetslokaler, exklusive Askersund.

7.3.2 Förändring och trendbrott

När vi i stället tittar på förändring av antal invånare i samhällena mellan 2005 och 2020 framträder ett mönster av att Askersund och Åsbro växer och de andra samhällena minskar.

De senaste fem åren bryts dock trenden så att bara Rönneshytta och Åsbro tappar befolkning, varav Åsbro dock i stort sett står still. Hammar och Sänna har tillsammans haft en god utveckling, där Hammar står still och Sänna står för tillväxten. Olshammar har gått från rejäl nedgång till att i stort sett stå still. Snavlunda har haft oförändrade siffror både på längre och kortare sikt. Zinkgruvan och Åmmeberg har vänt minussiffror under hela perioden till plus de senaste fem åren.

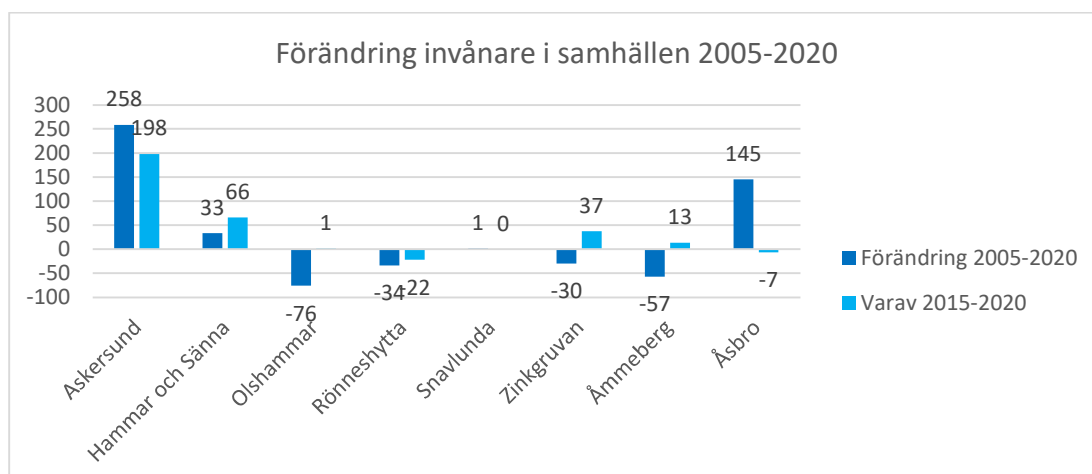
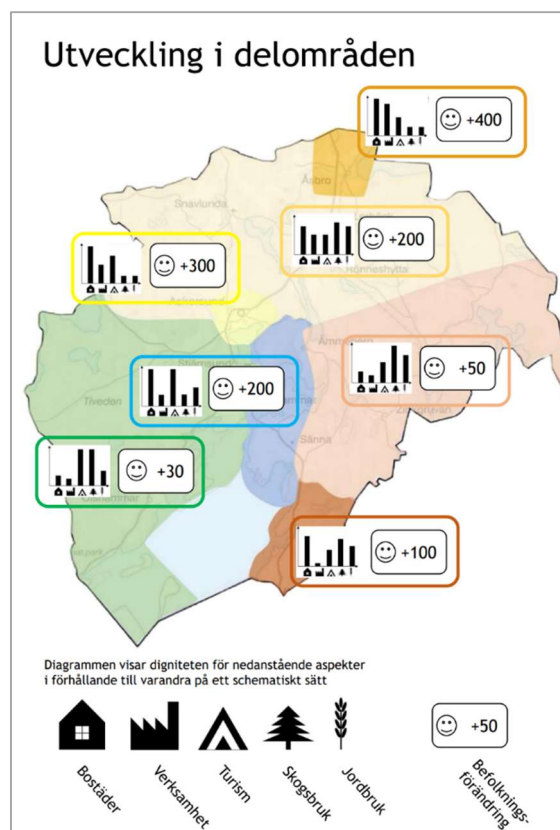

Fig. 7. Förändring av antal invånare i orter med kommunala verksamhetslokaler.

7.4 Utveckling framåt

I arbetet med ny ÖP har kommunen delats in i sju kulturgeografiskt baserade delområden. En uppskattning av utvecklingspotentialen för olika aspekter har tagits fram och syns i bilden. I enkla illustrationer presenteras bedömd potential för bostäder, verksamheter, turism, skogsbruk och lantbruk. Illustrationen är framtagen tidigt i processen för ny ÖP och inte formellt fastställd, annat än som grund för fortsatt arbete. Den ger dock en god ögonblicksbild av vad kan ses som en mycket positiv men ändå rimlig utveckling med 2035 som målår. Om detta scenario slår in går kommunen från cirka 11 500 invånare till knappt 12 800 under de kommande 12 åren. Detta innebär en befolkningsökning om 0,9 % per år. En vanlig uppfattning är att kommuner klarar av att växa med som mest 1 % per år för att hinna med planeringsprocesser och investeringar i tomter, vägar VA-system, utveckling/omställning av kommunal service med mera. Den uppskattade tillväxttakten är alltså ur detta perspektiv rimlig.

7.4.1 Nybyggnationens inverkan på befolkningsutvecklingen

Vid nybyggnation av flerfamiljshus och villaområden kommer ofta ungefär hälften av dem som flyttar in från vår kommun och den andra hälften från annat håll. Eftersom det oftast bor cirka två personer i varje lägenhet kan alltså, grovt räknat, byggnationen av en lägenhet rendera i en till invånare. I de fall våra egna invånare flyttar in i nybyggda bostäder frigörs i de flesta fall en äldre bostad som då kommer ut på marknaden. Denna kan tillgodose en annan målgrupps efterfrågan på bostäder, till exempel en ung familj.

7.4.2 Askersund

I nu gällande ÖP finns ambitioner att låta bostäder i Askersunds stad växa fram österut, runt Djupviken mot Edö och norrut, mot Gårdsjön samt något i sydväst, vid småbåtshamnen. Detta kan ge en vägledning inför placering av kommunal service. Under 2023 kommer 25 småhustomter och två byggrätter för totalt cirka 35–40 lägenheter att släppas i området Gustavlund/Nordhagen. Ett 30-tal bostäder planeras nära centrum, på området där Sjöängsskolan tidigare stod. Ett nytt hus med 32 bostadsrätter i varierande storlekar byggs under 2023–24 i Västra Strandparken och ett trygghetsboende med planerat för cirka 60 bostäder iordningställs i privat regi i tidigare Norrbergahemmet. Detaljplanering av småhustomter är beställd i området Kvarnhagen, vid Solberga idrottsplats. Dessa tomter kommer att bli verklighet längre fram.

7.4.3 Åsbro

I gällande ÖP planeras Åsbro utvecklas genom förtätning av det befintliga samhället och genom utvidgning norrut, längs Tisarens strand och i sydost, också vid Tisaren. Utredningen "Utveckling av Åsbro" pågår och tar höjd för att skapa plats för bostäder för ytterligare 1000 invånare i samhället. En viktig aspekt i utvecklingen av Åsbro är att järnvägen inte längre kommer att gå genom orten, utan väster

om Västra Å. Detta skapar stora möjligheter för samhället, då den mycket starka barriären mellan bebyggelse och vattnet försvinner.

Åsbros potential för ökat invånarantal är även god tack vare den omfattande utvecklingen av arbetstillfällen i Hallsberg.